

ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO, NAUDOJIMO IR SAUGOJIMO JUOZO KELIUOČIO VIEŠOJOJE BIBLIOTEKOJE TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės reglamentuoja asmens duomenų tvarkymą, naudojimą ir saugojimą Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešojoje bibliotekoje, nustato duomenų subjektų teises, asmens duomenų apsaugos pažeidimo rizikos veiksnius, asmens duomenų apsaugos įgyvendinimo priemones, tikslus ir kitus su asmens duomenų tvarkymu susijusius klausimus.

2. Taisyklėse naudojamos sąvokos:

2.1. **duomenų subjektas** – fizinis asmuo, kurio asmens duomenis Juozo Keliuočio viešoji biblioteka tvarko.

2.2. **darbuotojas** – asmuo, kuris su Juozo Keliuočio viešąją biblioteka yra sudaręs darbo sutartį, atliekantis jam patikėtas pareigas pagal pareiginius nuostatus ir yra vadovo sprendimu paskirtas tvarkyti asmens duomenis ar asmuo, teikiantis paslaugas pagal sudarytą paslaugų teikimo sutartį.

2.3. **asmens duomenys** – bet kuri informacija, susijusi su fiziniu asmeniu – duomenų subjektu, kurio tapatybė yra žinoma arba gali būti tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyta pasinaudojant tokiais duomenimis kaip asmens kodas, vienas arba keli asmeniui būdingi fizinio, fiziologinio, psichologinio, ekonominio, kultūrinio ar socialinio pobūdžio požymiai;

2.4. **asmens duomenų tvarkymas** – reiškia bet kuri su asmens duomenimis atliekamą veiksmą: rinkimą, užrašymą, kaupimą, saugojimą, klasifikavimą, grupavimą, jungimą, keitimą (papildymą ar taisymą), teikimą, paskelbimą, naudojimą, logines ir/ar aritmetines operacijas, paiešką, skleidimą, naikinimą ar kitokį veiksmą arba veiksmų rinkinį.

2.5. **duomenų gavėjas** – juridinis ar fizinis asmuo, kuriam teikiami asmens duomenys;

2.6. **duomenų teikimas** – asmens duomenų atskleidimas perduodant ar kitu būdu padarant juos prieinamus (išskyrus paskelbimą visuomenės informavimo priemonėse);

II. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TIKSLAI IR PRINCIPAI

3. Duomenų subjekto asmens duomenys renkami ir teikiami atitinkamoms institucijoms vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymu, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu bei kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

4. Asmens duomenų tvarkymo tikslai yra:

4.1. fondų komplektavimas;

4.2. skaitytojų aptarnavimas ir informacinio aprūpinimo organizavimas;

4.3. skaitytojų apskaita;

4.4. asmens tapatybės nustatymas;

4.5. LIBIS bendro skaitytojo pažymėjimo funkcionavimas bendros skaitytojų registravimo duomenų bazės pagrindu;

4.6. vidaus administravimas.

5. Duomenų tvarkymo tikslams, numatytiems Taisyklių 4.1 – 4.5 punktuose, pasiekti yra tvarkomi šie asmens duomenys:

- 5.1. asmens kodas;
- 5.2. pavardė;
- 5.3. vardas;
- 5.4. pareigos;
- 5.5. gyvenamoji vieta (adresas);
- 5.6. gimimo data;
- 5.7. telefono numeris;
- 5.8. namų telefono numeris;
- 5.9. asmens tapatybės dokumento duomenys;
- 5.10. išsimokslinimas;
- 5.11. profesija;
- 5.12. mokslo laipsnis ir vardas;
- 5.13. mokymosi vieta;
- 5.14. mokymosi pakopa;
- 5.15. elektroninio pašto adresas;
- 5.16. darbovietė.

6. Duomenų tvarkymo tikslui, numatytam Taisyklių 4.6. punkte, pasiekti yra tvarkomi šie asmens duomenys:

- 6.1. vardas;
- 6.2. pavardė;
- 6.3. pilietybė;
- 6.4. namų adresas;
- 6.5. šeimyninė padėtis;
- 6.6. išsimokslinimas;
- 6.7. gimimo data;
- 6.8. gimimo vieta;
- 6.9. asmens kodas;
- 6.10. asmens tapatybės dokumento duomenys;
- 6.11. valstybinio socialinio draudimo pažymėjimo duomenys;
- 6.12. mokslo laipsnis ir vardas;
- 6.13. elektroninio pašto adresas;
- 6.14. mokymo įstaiga;
- 6.15. specialybė;
- 6.16. kvalifikacija;
- 6.17. pareigos;
- 6.18. mobiliojo telefono numeris;
- 6.19. telefono numeris;
- 6.20. nuotrauka;
- 6.21. vaikų skaičius.

7. Asmens duomenų tvarkymo principų laikymąsi užtikrina Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktorius, imdamasis atitinkamų organizacinių priemonių (įsakymai, nurodymai, rekomendacijos).

8. Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos darbuotojai, vykdydami savo funkcijas ir tvarkydami asmens duomenis, privalo laikytis šių asmens duomenų tvarkymo principų:

- 8.1. asmens duomenys renkami apibrėžtais ir teisėtais tikslais bei tvarkomi su šiais tikslais suderintais būdais;
- 8.2. renkant ir tvarkant asmens duomenis laikomasi tikslingumo ir proporcingumo principų, nereikalaujama iš duomenų subjektų pateikti tų duomenų, kurie nėra reikalingi, pertekliniai duomenys nekaupiami ir netvarkomi;
- 8.3. asmens duomenys tvarkomi tiksliai, sąžiningai ir teisėtai, laikomasi „švaraus stalo principo“;

8.4. asmens duomenys turi būti tikslūs ir, jei reikia dėl asmens duomenų tvarkymo, nuolat atnaujinami. Netikslūs ar neišsamūs duomenys yra ištaisomi, papildomi, sunaikinami arba jų tvarkymas sustabdomas, mirusio asmens duomenys – nuasmeninami;

8.5. asmens duomenys saugomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau negu to reikia tiems tikslams, dėl kurių šie duomenys buvo surinkti ir tvarkomi;

8.6. duomenų subjektas turi – teisę būti pamirštam bei teisę į duomenų perkeliamumą;

8.7. jaunesnių nei 16 m. vaikų asmens duomenys, kuriuos ketinama naudoti teikti pasiūlymus internetu, gali būti tvarkomi tik gavus vaiko tėvų ar globėjų sutikimą.

9. Asmens duomenys Juozo Keliuočio viešojoje bibliotekoje renkami tik teisės aktų nustatyta tvarka, juos gaunant tiesiogiai iš duomenų subjekto, oficialiai užklausiant reikalingą informaciją tvarkančių ir turinčių teisę ją teikti subjektų ar sutarčių pagrindu.

10. Tvarkyti Asmens duomenis turi teisę tik Darbuotojai, kurie paskirti tvarkyti Asmens duomenis.

11. Darbuotojas privalo:

(a) saugoti Asmens duomenų paslaptį;

(b) tvarkyti Asmens duomenis vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais ir šiomis Taisyklėmis;

(c) neatskleisti, neperduoti ir nesudaryti sąlygų bet kokiomis priemonėmis susipažinti su Asmens duomenimis nė vienam asmeniui, kuris nėra įgaliotas tvarkyti Asmens duomenų;

(d) nedelsiant pranešti Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktoriui ar jo paskirtam asmeniui apie bet kokią įtartiną situaciją, kuri gali kelti grėsmę Asmens duomenų saugumui.

III. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS AUTOMATINIU BŪDU

12. Asmens duomenys automatinio būdu tvarkomi 4.2 –4.5 punktuose numatytais tikslais.

13. Asmens duomenis automatinio būdu tvarko šie duomenų naudotojai:

13.1. Skaitytojų skyrius;

13.2. Informacijos ir kraštotyros skyrius;

13.3. Komplektavimo skyrius;

13.4. Vaikų ir jaunimo skyrius;

13.5. Buhalterija;

13.6. kitų padalinių vadovai.

14. Juozo Keliuočio viešojoje bibliotekoje automatinio būdu asmens duomenys tvarkomi pagal LIBIS duomenų saugą reglamentuojančius teisės aktus.

15. Darbuotojai, tvarkantys asmens duomenis, pateiktus LIBIS duomenų bazėje, pasirašytinai papildomai susipažįsta su LIBIS duomenų sistemos nuostatais.

16. Darbuotojų, kurie tvarko asmens duomenys, kompiuteriai turi būti apsaugoti slaptažodžiais. Slaptažodžiai turi būti keičiami periodiškai, o taip pat susidarius tam tikroms aplinkybėms (pvz.: pasikeitus darbuotojui, iškilus įsilaužimo grėsmei, kilus įtarimui, kad slaptažodis tapo žinomas tretiesiems asmenims, ir pan.). Darbuotojas, dirbantis konkrečiu kompiuteriu, gali žinoti tik savo slaptažodį.

17. Už kompiuterių priežiūrą atsakingas darbuotojas privalo užtikrinti, kad Asmens duomenų rinkmenos nebūtų „matomos“ iš kitų kompiuterių, o antivirusinės programos atnaujinamos periodiškai.

18. Darbuotojas netenka teisės tvarkyti Asmens duomenis, kai pasibaigia Darbuotojo darbo ar panašaus pobūdžio sutartis su Juozo Keliuočio viešąja biblioteka, arba kai Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktorius atšaukia Darbuotojo paskyrimą tvarkyti Asmens duomenis.

IV. DUOMENŲ SUBJEKTO TEISIŲ ĮGYVENDINIMAS

19. Duomenų subjektas turi teisę:

19.1. Žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą;

19.2. Gauti informaciją, iš kokių šaltinių ir kokie jo Asmens duomenys surinkti, koku tikslu jie tvarkomi, ir kam jie teikiami;

19.3. Susipažinti su savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi;

19.4. Reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti, išskyrus saugojimą, savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus;

19.5. Nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.

20. Duomenų subjektui galimybė susipažinti su Asmens duomenimis sudaroma pateikus Juozo Keliuočio viešajai bibliotekai rašytinį prašymą dėl susipažinimo su Asmens duomenimis paštu, faksu ar el. paštu.

21. Juozo Keliuočio viešoji biblioteka, gavusi Duomenų subjekto paklausimą dėl jo Asmens duomenų tvarkymo, atsako, ar su juo susiję Asmens duomenys yra tvarkomi, ir pateikia Duomenų subjektui prašomus duomenis ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Duomenų subjekto kreipimosi dienos. Duomenų subjekto prašymu tokie duomenys pateikiami raštu nurodytu adresu ar el. pašto adresu.

22. Galimybė ištaisyti, sunaikinti savo Asmens duomenis arba sustabdyti savo Asmens duomenų tvarkymo veiksmus Duomenų subjektui sudaroma pateikus Juozo Keliuočio viešajai bibliotekai rašytinį prašymą paštu, faksu ar el. paštu ar žodinį prašymą, jei galima identifikuoti Duomenų subjektą. Juozo Keliuočio viešoji biblioteka, gavusi tokį prašymą, nedelsdama patikrina Asmens duomenis ir Duomenų subjekto prašymu nedelsdama ištaiso neteisingus, neišsamius, netikslius Asmens duomenis.

23. Juozo Keliuočio viešoji biblioteka nedelsdama praneša Duomenų subjektui apie jo prašymu atliktą ar neatliktą Asmens duomenų ištaisymą, sunaikinimą.

V. ASMENS DUOMENŲ PERDAVIMAS

24. Asmens duomenys gali būti teikiami tik tiems Duomenų gavėjams, su kuriais Juozo Keliuočio viešoji biblioteka yra pasirašiusi atitinkamas sutartis dėl Asmens duomenų perdavimo / teikimo ir Duomenų gavėjas užtikrina adekvačią perduodamų Asmens duomenų apsaugą.

25. Asmens duomenys taip pat gali būti perduodami tretiesiems asmenims kitais Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytais atvejais ir tvarka.

VI. ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS PAŽEIDIMO RIZIKOS VEIKSNIAI

25. Asmens duomenų apsaugos pažeidimas – tai veiksmai ar neveikimas, kurie gali sukelti ar sukelia nepageidaujamus padarinius, taip pat prieštarauja įstatymų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą, normoms. Asmens duomenų apsaugos pažeidimo poveikio laipsnį, žalą ir padarinius kiekvienu konkrečiu atveju nustato Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktorius ar jo sudaryta komisija.

26. Asmens duomenų apsaugos pažeidimo rizikos veiksniai:

(a) netyčiniai, kai Asmens duomenų apsauga pažeidžiama dėl atsitiktinių priežasčių (duomenų tvarkymo klaidos, informacijos laikmenų, duomenų įrašų ištrynimo, sunaikinimo, neteisingų maršrutų (adresų) perduodant duomenis nustatymo ir pan., ar sistemų sutrikimai dėl elektros tiekimo nutrūkimo, kompiuterinio viruso ir pan., vidaus taisyklių pažeidimas, sistemos priežiūros trūkumas, programinės įrangos testai, netinkama duomenų laikmenų priežiūra, netinamas linijų pajėgumas ir apsauga, kompiuterių integravimas į tinklą, kompiuterinių programų apsaugos, nepakankamos fakso medžiagų tiekimas ir kt.);

(b) tyčiniai, kai Asmens duomenų apsauga pažeidžiama sąmoningai (neteisėtas įsibrovimas į Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos patalpas, informacines sistemas, kompiuterių tinklą, piktybinis nustatytų taisyklių tvarkant Asmens duomenis pažeidimas, sąmoningas kompiuterinio viruso platinimas, Asmens duomenų vagystė, neteisėtas naudojimasis kito Darbuotojo teisėmis ir kt.);

(c) netikėti atsitiktiniai įvykiai (žaibas, gaisras, potvynis, užliejimas, audros, elektros instaliacijos degimas, temperatūros ir/ar drėgmės pakitimų poveikis, purvo, dulkių ir magnetinių laukų įtaka, atsitiktinės techninės avarijos, kiti nenugalimi ir/ar nekontroliuojami veiksniai ir pan.).

VII. BAGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Darbuotojams, kurie pažeidžia Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, arba šias Taisykles, taikomos Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytos atsakomybės priemonės.
